

RAS 2015

Rasspecifik Avelsstrategi för Spinone

Historia

Spinonen som ingår i grupp 7 (Stående fågelhundar) och tillhör Rasklubben för Bracco Italiano och Spinone (SRBS), är av mycket gammalt ursprung. Man tror att spinonen blev omskriven första gången i "Den perfekta jägaren", skriven av den franska hundexperten Selincourt 1683. Han beskriver där en "griffon" från Piemonte i norra Italien. Det finns även en del målningar från medeltiden varav den mest kända är en fresk av Andrea Mantegna som återfinns i det grevliga palatset i Mantua.

Källa Lo Spinone, Dr. Manilo Mattevecci (1966) fritt översatt:

"Rasen har utvecklats i norra Italiens sumpmarker (därav de breda hjärtformade tassarna), i vassruggar och tät undervegetation (därav den tjocka huden) och bland klippor och trånga klyftor (därav smidigheten). I stark kyla och kvävande hetta (därav den isolerande pälsen) har denna ras utvecklats till att alltid vara redo att tåligt arbeta nära och noggrant tillsammans med jägare och sin ägare.

Lydnaden ska ligga på hög nivå. Hunden ska av naturen vara nyfiken men reserverad. Intresset ska ligga på fågeln och inte på smådjur. Lydnad och skärpa ska ligga på samma nivå. Spinonen är mycket modig, men utan aggressivitet och kamplust.

Spinonen visar sig för den som arbetar med honom, outtröttlig med sin smygande gång. Skelettet är anpassat med lite längre mellanhänder och vristben för en stötdämpande verkan.

Spinonen ska älska vatten för att bada i, men inte nödvändigtvis för att dricka. Den tål värmen mycket bra. Spinonen har lätt för att lära. Den är uppmärksam på låga, viskande röster och arbetar på handtecken.

I jakten arbetar den med ett noggrant sök i nära kontakt med föraren. Arbetar med mycket rörlig svans. Den har högburen hållning med halsen något framåt lutad. Vid vittring saktar hunden ned, vänder sig försiktigt upp mot vittring och stelnar tills den är säker på vad som ges. Envishet och noggrannhet präglas i rasen, liksom närhet till föraren.

Utsätt inte spinonen för orättvisa straff eller tillmälen. Hunden offrar allt för sin idol/förare.”
Denna beskrivning av exteriör och arbetsätt gäller fortfarande

Population

I hemlandet Italien registreras idag ca: 600 valpar/år. Populationen är 4500–5000. Ca 90 % av dessa används till jakt. Rasklubben Club Italiano Spinoni (C.I.Sp) anordnar jaktprover och utställningar. På senare tid har man vart 3:e år också vänt sig till spinoneägare utanför Italien med jaktprov, utställning och föreläsningar kring rasen vilket varit mycket uppskattat.

I England utvecklades rasen snabbt från början av 80-talet och populationen där är ca 4500 individer varav ca 5 % används till jakt.

Holland och Tyskland har ca 300–350 individer varav högst 5 resp. 20 % används för jakt.

I Finland finns ca 130 hundar varav 80 % används för jakt.

I Sverige introducerades rasen 1982 av kennel Bonbon och år 2015 fanns 8st uppfödare. Enligt SKKs registreringsstatistik har de senaste 10 åren 200 hundar registrerats varav 30 var importer.

Totalpopulationen beräknas till ca 180 individer varav ca 10–15 % används vid jakt.

Antal hundar i jakt och på jaktprov tycks öka på senare år.

Registreringar 2006-2015

Antal reg/år	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Tikar (varav importer)	18 (2)	9 (1)	13	16 (1)	5 (3)	11 (3)	9 (2)	1 (1)	23 (5)	7 (2)
Hanar (varav importer)	18 (1)	6	9	16	4	6 (1)	10 (1)	2 (2)	11 (2)	5 (3)
Totalt	36 (3)	15 (1)	22	32 (1)	9 (3)	17 (4)	19 (3)	3 (3)	34 (7)	12 (5)

Avelsstruktur

Vanligen går hundarna i avel vid 2–3 års ålder. Kullstorleken är 6–10 valpar.

Det kan ej utläsas någon stor koncentration på specifika hundar i aveln under senare år.

Inavelsgraden i Sverige är låg. Den har legat mellan 0–2,5 % de senaste 10 åren. Till stor del torde detta bero på flera parningar med avelsdjur från utlandet.

Det är av stor vikt att välja avelsdjur med låg släktskap om genpoolen skall kunna bevaras och breddas i den lilla svenska populationen.

Tabell från SKK Avelsdata sorterat efter antal avkommor:

Regnr	Hundnamn	OBS! Föd.år	Sv.födda avk.	* Övr. avk	Sv. barnbarn	* Övr. barnbarn
S21337/2003	NAPROX LIEBESAFFÄRE	2003	25	0	11	4
S51866/2002	DONNA LIBERATA'S FÖRTROLLANDE MALIN	2002	23	0	14	0
S10662/2006	QUASIMODO DELL'ARRONE	2003	22	0	18	4
S14667/95	MOLLY	1993	19	1	4	5
S55455/2006	DONNA LIBERATA'S GEMSTONE ONYX	2006	17	0	11	0
S20719/2002	NAPROX LUCIANO VALENTINO	2002	15	0	14	0
S33323/2005	FRAMELLS ATHENA	2005	14	0	11	0
S18641/2001	SENTLING ZERBINO	2000	13	0	15	0
KCSB1226CH	SENTLING ZENZERO	1994	13	1	38	0
S58488/93	DONNA LIBERATA'S CHIARA	1993	13	0	25	0
S61224/2003	LIBERA DEL SUBASIO	2003	12	0	24	0
S45708/2004	SPINBRIDGE SATINA	2003	12	0	21	0
S54754/95	DONNA LIBERATA'S BAMBOLA	1995	11	0	23	0
S54756/95	DONNA LIBERATA'S BELLEZZA	1995	10	0	9	2
S58486/93	DONNA LIBERATA'S CICERO	1993	10	0	10	1
LOIC163899	DUCA	1990	10	1	9	4

Hälsa

Flera individer uppnår en hög ålder, 12–13 år är inte ovanligt.

Spinonen är generellt en sunt byggd och stark hund.

Någon tydlig översjuklighet jämfört med andra raser kan inte påvisas.

Höftledsdysplasi:

Spinonen är en stor och tung jakthund och bra höfter är en förutsättning för att hunden ska kunna fungera optimalt under sin livslängd. Det är därför viktigt att vara observant på hundarnas HD-status.

Tabell HD-status Avelsdata:

	2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012	
HD grad A	2	25%	3	60%	4	80%	5	50%	8	67%	3	33%	8	67%	3	60%	2	29%
HD grad B	4	50%	1	20%	0	0	2	20%	3	25%	3	33%	2	17%	0	0%	3	43%
HD grad C	2	25%	1	20%	1	20%	3	30%	1	8%	2	22%	1	8%	1	20%	2	29%
HD grad D	0		0	0	0	0	0	0	0	0%	1	11%	1	8%	1	20%	0	0%
HD grad E																		
Totalt antal undersökta	8		5		5		10		12		9		12		5		7	
Antal födda	14		7		33		14		22		31		8		11		16	

Eftersom så få hundar röntgas kan man inte dra slutsatser eller se trender för populationen.

Av totalt 200 registrerade hundar under 10-årsperioden 2006–2015 röntgades 75st. Av dessa hade 72 % HD-grad A eller B (se tabell nedan).

HD-grad	A	B	C	D	E
Antal	39	15	13	7	1

Av importerade hundar har knappt 80 % HD-grad A+B d.v.s det är ingen statistisk skillnad mellan importer och svenskfödda hundar.

Övrigt:

Porta Cava Shunt har diagnostiserats i två fall ur samma kull i Sverige under en 20-årsperiod. Det är en sjukdom som gör att levern inte kan utföra sina uppgifter eftersom blodet inte leds in i den på ett normalt sätt.

Cerebellar Ataxia (C.A.) är en neurologisk sjukdom som finns i rasen. Den nedärvs genom en recessiv gen och den angriper lillhjärnan (cerebellum) och ger balans- och rörelseproblem och hunden överlever sällan 1 års ålder. I dag finns möjlighet att göra ett DNA-test som skickas till England. Det är ett "cheek swab" test som anses fånga 98 % av hundarna som bär på den sjuka genen. Information finns på Brittiska Spinoneklubbens hemsida www.italianspinone.co.uk samt på www.aht.org.uk

I Sverige har inga valpar insjuknat i CA

Enstaka fall av epilepsi finns rapporterade ffa i England och USA. Det pågår långt framskriden forskning i England för att se om genetiska avvikelser kan identifieras via DNA-test.

Exteriör

Spinonen skall ha ett tjockt och tåligt skinn som ibland har liknats vid kohud. Skinnen skall skydda i svårframkomlig terräng. Överdrivet mycket skinn kan dock innebära hudproblem. Dels i form av lösa ögonkanter dels med djupa läppfickor.

Ett förekommande problem är lösa eller inåt- respektive utåtrullade ögonkanter. Entropion och ektropion. Detta har medfört att rasen idag är under observation under SRD. Årligen skall detta noteras vid utställningar i Sverige och följas upp av rasklubben. Rapporter från utställningarna är dock för knapphändiga och individerna för få för att kunna se någon trend.

Enstaka fall av klåda och allergi är kända.

Sedan 2013 har rasklubben i Sverige startat upp en kartläggning av rasens hälsostatus genom att aktivt samla in data från olika individer i en Hälsoenkät. Utvärdering sker kontinuerligt. Några rasspecifika hälsoproblem har inte framkommit.

Mentalitet/funktion

Spinonen är en lugn, uthållig och tålmodig jakthund som arbetar nära sin förare i all sorts terräng.

Rasen är känd för sitt noggranna sök och sin viltfinnarförmåga.

Gångarten är ett vägvinnande energisparande trav med inslag av galopp vid markbyte.

Den kan vara något reserverad mot främlingar men skall ej vara skygg.

Den skall aldrig visa aggressivitet.

Mentalitetsproblem finns ej redovisade i rasen.

Glädjande är att deltagande och goda resultat på arbetsprover tycks sakta öka och det finns f.n. fyra jaktchampions.

Övrigt

I en liten population är nära samarbete inom hälso- och avelsfrågor extra viktigt ffa då oftast en liten del av hundarna kommer med i statistiken avseende t.ex. HD, prövad arbetsförmåga, bedömd exteriör mm.

P.g.a. den lilla populationen är det vanskligt att dra generella slutsatser om rasen utifrån tillgänglig statistik men extra viktigt att utfall av avel följs upp ur aspekter enligt ovan.

Våra ambitioner under kommande 5-årsperiod

1. Avelsstruktur

Målet är långsiktigt hållbar avel och hälsa.

Strategier:

- Det blir av stor betydelse att välja avelsdjur med låg släktskap för att vidga genpoolen, Ett nära samarbete i avelsarbetet när det gäller import och att begränsa inavel är därför viktigt inom rasklubben

2. Hälsa

Målet är god hälsa, minsta möjliga höftledsfel i rasen och att ingen hund utvecklar Cerebellar ataxi (C.A.).

Strategier:

- Avelsdjuren bör väljas ur familjer med god höftledsstatus och bland hundar som inte bär på sjukdomsanlaget för Cerebellar ataxi.
- Följa upp rasens hälsa.
- Vara uppmärksamma på att hudproblem och ögonproblem inte ökar.
- Fortsätta arbetet med att få in individer i hälsoenkät för att följa hälsoläget.
- Arbeta för utvidgad avelsamverkan med tanke på den begränsade populationen.

3. Exteriör, mentalitet/Rasmönstring

Målet är rastypiska individer.

Strategier:

- Hitta former för hur regelbundna rasmönstringar kan genomföras och utvärderas med bedömning av exteriör, mentalitet och bevarande av raskaraktäristika gentemot hemlandet.
- Endast använda rastypiska individer i aveln.

4. Funktion/provverksamhet

Målet är en funktionell hund.

Strategier:

- Genom ett aktivt arbete få fler medlemmar att starta sina hundar på jaktprov och utställning för att bättre kunna utvärdera rasens arbetsegenskaper och exteriör.
- Förbättra rutiner och information som når medlemmarna när det gäller provverksamhet och andra gemensamma aktiviteter genom Nyhetsbrev och via Hemsida/Facebook.

Om dokumentet

Första förslaget till detta RAS var diskuterat vid SRBSs årsmöte 2014.

Revideringen av tidigare RAS har skett i SRBS/AK regi där en grupp arbetat fram förslag vilka behandlats och bearbetats i styrelsen som sedan fattat beslut.

RAS är ett levande dokument som finns med på klubbmöten/årsmöten för att kunna utvecklas och utvärderas

Källor:

SKK Avelsdata

ENCI Rasstatistik

Salla Finnilä: The Finnish Objective Programme for Breeding-Spinone, 1 Jan 2016-31 Dec 2020

Hälsoenkäter SRBS

Bilaga 1, Utlåtande föregående RAS

RAS 2015

SRBS

Bilaga 1

Utlåtande över RAS för Spinone Italiano.

Undertecknad har på uppdrag av SKK/AK granskat Svenska Rasklubben rasspecifika strategier för Spinone Italiano.

Dokumentet är förankrat hos medlemmarna och de uppfödare som finns inom rasen. Rasen har funnits en förhållandevis kort tid i landet och det numera antalet djur är litet. Trots detta har man förmått att hålla inavelsgraden låg vilket är mycket positivt. I texten särskiljs inte mål och strategier på ett tydligt sätt, vilket gör att dokumentet kan uppfattas som svåröverskådligt.

Följande synpunkter kan vara till ledning för fortsatt arbete med RAS.

I små hundpopulationer har utländska hundar alltid stor betydelse och man bör kanske inom rasklubben titta på vilka mål och vilka resultat uppfödare i rasens hemland har för sitt avelsarbete.

I RAS omnämns problematiken med att få hundägarna att HD röntga sina hundar. Man bör vara vaksam på minskningen av antalet röntgade individer.

I de 4 första kullarna röntgades 51 % av hundarna.

Under 90 talet med totalt 79 individer röntgades 67% av hundarna

Under tidsperioden 2000-2006 med totalt 105 individer röntgades 29% av hundarna.

En klar minskning vilket man borde uppmärksamma inom rasklubben och tydliggöra för uppfödarna. Det hade varit bra att tydliggöra en strategi för att få fler hundar röntgen undersökta.

Vilken strategi har man inom rasklubben för att minska frekvensen av entropion/ektropion, och i vilken utsträckning förekommer problemet.

Det hade varit av intresse att på ta del av utfallet från jaktproven för Spinone, samt att få inblick i hur man avser att förändra dessa för att få ökat deltagande.

Lycka till med fortsatt avelsarbete.

Nödinge 20080304

Monica Henriksson

spinone-001ut 2008-04-02 Sidan 1 av 1